αὐτά ὅσον ἀφορᾶ τήν ποινική δίωξη τῶν ἐγκλημάτων πού διαπράχθηκαν, μέ ὅλες τίς συνέπειες τῆς διώξεως αὐτῆς, ἀκόμα καί στό χρηματικό τομέα.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Δημοσιεύτηκε σέ δημόσια συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 5 Φεβρουαρίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

A. Van Houtte

Ὁ πρόεδρος τοῦ πρώτου τμήματος

T. Koopmans

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ FRANCESCO CAPOTORTI ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1980 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

1. Ἡ προδικαστική ὑπόθεση στήν ὁποία ἀναφέρονται οἱ παροῦσες προτάσεις ἀφορᾶ τό τελεωνειακό καθεστώς πού πρέπει νά ἐφαρμοστεῖ ὅσον ἀφορᾶ μία ναρκωτική οὐσία πού ἔχει εἰσαχθεῖ λαθραῖα, δέν μπορεῖ νά διατεθεῖ νόμιμα στό ἐμπόριο καί μπορεῖ ν' ἀποτελέσει ἀντικείμενο κατάσχεσης καί καταστροφῆς ἀπό τίς ἐθνικές ἀρχές: γιά τήν ἀκρίβεια, τήν ἡρωίνη. Ἀντικείμενο τῆς ὑποθέσεως εἶναι νά διαπιστωθεῖ ἄν γιά ἐμπορεύματα τοῦ εἴδους αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπό τό κοινοτικό δίκαιο ἡ εἴσπραξη δασμῶν καί, ἄν ναί, νά καθοριστεῖ μέ βάση ποιούς κανόνες καί σύμφωνα μέ ποιά κριτήρια θά πρέπει νά προσδιορίζεται ἡ δασμολογητέα ἀξία τους.

Συνοψίζω μέ λίγα λόγια τά περιστατικά.

Τό Μάρτιο 1978 οἱ γερμανικές τελωνειακές ἀρχές καταλόγισαν στόν Joszef Horvath — πού εἶχε καταδικαστεῖ ἀπό τό Landgericht τοῦ Ἀμβούργου σέ κάθειρξη πέντε ἐτῶν γιά ἐμπορία ἡρωίνης καί λαθρεπόριο — τήν πληρωμή ποσοῦ 1 296 μάρκων ὡς δασμοῦ γιά τήν ἡρωίνη πού εἶχε εἰσαγάγει λαθραῖα. Μετά τήν ἀπόρριψη ἐνστάσεως πού ὑπέβαλε ἐνώπιον τοῦ Hauptzollamt τοῦ Ἀμβούργου-Jonas κατά τῆς σχετικῆς διαταγῆς, ὁ Horvath κατέθεσε προσφυγή στό Finanzgericht τοῦ Ἀμβούργου. Στό πλαίσιο τῆς δίκης αὐτῆς, τό δικαστήριο (τοῦ Ἀμβούργου), μέ διάταξη τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1980, ἔθεσε στό Δικαστήριό μας τά ἀκόλουθα ἐρωτήματα·

«1. Ἄν ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 803 τοῦ Συμβουλίου τῆς 27ης Ἰουνίου 1968 καί ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 603 τῆς Ἐπιτροπῆς

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἰταλικά.

τῆς 24ης Μαρτίου 1972 πρέπει νά ἑρμηνευτοῦν μέ τήν ἔννοια ὅτι, ἐκτός ἀπό τίς διατάξεις πού προϋποθέτουν τήν κανονική δήλωση τῶν ἐμπορευμάτων στό τελωνεῖο, οἱ ἐν λόγω κανονισμοί ἔχουν ἄμεση ἰσχύ καί γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων πού εἰσάγονται λαθραῖα στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας.

2. Ἂν ὁ κανονισμός 803/68, ἰδίως δέ τά ἄρθρα του 1, 2, 4, 6, 7, καί 8, πρέπει νά ἑρμηνευτοῦν μέ τήν ἔννοια ὅτι ὁ προσδιορισμός τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων πού εἰσάγονται λαθραῖα στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας ἐξαρτᾶται ἀπό τό χρόνο καί τόν τόπο τῆς σχετικῆς εἰσαγωγῆς, ἀκόμη καί ἄν, κατά τήν ἐφαρμογή τῶν ἐθνικῶν κανόνων οὐσιαστικοῦ δικαίου, ἡ χρηματική ὀφειλή δημιουργεῖται σέ ἄλλο χρονικό σημεῖο σέ βάρος προσώπου διαφορετικοῦ ἀπό τόν πρῶτο ἀγοραστή πού εἶναι ἐγκατεστημένος στό ἔδαφος τῆς Κοινότητας.

3. Ἂν ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 375 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1969 καί ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 1343 τῆς Ἐπιτροπῆς 26ης Μαΐου 1975 πρέπει νά ἑρμηνευτοῦν μέ τήν ἔννοια, ὅτι ἰσχύουν καί σέ περίπτωση λαθραίας εἰσαγωγῆς ἐμπορευμάτων στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας, μέ τήν ἐπιφύλαξη ὅτι κάθε μεταγενέστερος ἀγοραστής, ἄλλος ἀπό τόν πρῶτο ἀγοραστή στό ἔδαφος τῆς Κοινότητας, στήν κατοχή τοῦ ὁποίου βρίσκονται λαθραῖα ἐμπορεύματα πρέπει νά δηλώνει τήν τιμή πού κατέβαλε, μέ συνέπεια ὅτι ἡ τιμή αὐτή προσδιορίζει τή δασμολογητέα τιμή ἤ ὅτι οἱ ἁρμόδιες ἐθνικές ἀρχές εἶναι ὑποχρεωμένες νά προσδιορίζουν τή δασμολογητέα ἀξία τῶν λαθραίων ἐμπορευμάτων μέ βάση τήν τιμή ἀγορᾶς πού κατέβαλε ὁ πρῶτος ἀγοραστής στό ἔδαφος τῆς Κοινότητας, σύμφωνα μέ τίς ἀρχές πού ἀναφέρονται στά ἄρθρα 1, 2, 4, 6, 7, καί 9 τοῦ κανονισμοῦ 803/68.»

Ἡ Ἐπιτροπή ἔδωσε στή συνέχεια, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Δικαστηρίου, πληροφορίες γιά τούς τελωνειακούς κανόνες κάθε Κράτους μέλους στό θέμα τῆς παράνομης εἰσαγωγῆς ναρκωτικῶν. Εἰδικότερα, ἡ Ἐπιτροπή ἀνέφερε ὅτι σέ ὀκτώ ἀπό τά ἐννέα Κράτη μέλη — μέ μόνη ἐξαίρεση τήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας — οἱ ναρκωτικές οὐσίες πού εἰσάγονται παράνομα δημεύονται καί συνήθως καταστρέφονται, καί ὅτι στήν περίπτωση αὐτή δέν εἰσπράττεται κανένας δασμός. Ὅταν τοῦ γνωστοποιήθηκαν οἱ πληροφορίες αὐτές, ὁ δικαστής στήν κύρια δίκη, μέ διάταξη τῆς 8ης Ἰουλίου 1980, διόρθωσε καί συμπλήρωσε ὡς ἑξῆς τά ἐρωτήματα πού εἶχε ὑποβάλει στό Δικαστήριο:

«1. Ἂν οἱ διατάξεις τῆς συνθήκης ΕΟΚ σχετικά μέ τήν τελωνειακή ἕνωση (ἄρθρο 9 παράγραφος 1, ἄρθρα 12—29) πρέπει νά ἑρμηνευτοῦν μέ τήν ἔννοια ὅτι Κράτος μέλος δέν ἔχει τήν εὐχέρεια νά εἰσπράττει δασμούς γιά τά ναρκωτικά πού εἰσάγονται παράνομα καί στή συνέχεια καταστρέφονται, ἐφ' ὅσον ὅλα τά ἄλλα Κράτη μέλη δέν εἰσπράττουν δασμούς γιά τά παράνομα εἰσαγόμενα ναρκωτικά, τά ὁποῖα κατάσχονται καί καταστρέφονται καί ἄν ἡ εἴσπραξη δασμῶν σέ ἕνα μόνο Κράτος μέλος ἔρχεται ἐνδεχομένως σέ ἀντίθεση μέ τό ἄρθρο 7 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

2. Τά ἐρωτήματα πού διατυπώθηκαν στή διάταξη τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1980 ὑποβλήθηκαν στό Δικαστήριο ἐπικουρικά, μόνο γιά τήν περίπτωση πού ἡ Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας ἔχει πράγματι εὐχέρεια νά εἰσπράττει δασμούς γιά τά ναρκωτικά πού εἰσάγονται λαθραῖα καί κατόπιν καταστρέφονται.»

2. Ἀρχίζουμε μέ τήν ἐξέταση τοῦ πρώτου σημείου τῆς πιό πρόσφατης διατάξεως. Τό θέμα εἶναι νά ἐξακριβωθεῖ ἄν τό ἄρθρο 9

καί τά ἄρθρα 12-29 τῆς συνθήκης ΕΟΚ ἐπιτρέπουν σέ Κράτος μέλος νά εἰσπράττει τελωνειακά τέλη γιά ναρκωτικές οὐσίες πού εἰσάγονται λαθραῖα καί κατόπιν καταστρέφονται. Ὁ δικαστής τῆς κύριας δίκης ἐκφράζει ἐπί τοῦ προκειμένου τίς ἀμφιβολίες του, ἐπειδή μόνο ἡ γερμανική νομοθεσία προβλέπει τήν εἴσπραξη δασμῶν στήν περίπτωση αὐτή. Αὐτή ἡ ἐπαχθέστερη μεταχείριση πού ἐπιφυλάσσει ἡ Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας στούς λαθραίους εἰσαγωγεῖς ναρκωτικῶν — καί ἑπομένως αὐτή ἡ ἔλλειψη ὁμοιομορφίας μεταξύ τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν ὡς πρός ὁρισμένο θέμα τελωνειακῆς φύσεως — πρέπει νά θεωρηθεῖ ὅτι συμβιβάζεται ἤ ὄχι μέ τίς διατάξεις τῆς συνθήκης σχετικά μέ τήν τελωνειακή ἕνωση;

Πρίν ἀπαντηθεῖ τό ἐρώτημα αὐτό, πιστεύω ὅτι εἶναι σκόπιμο νά ὑπογραμμιστεῖ τό γεγονός ὅτι τό Finanzgericht τοῦ Ἀμβούργου, λαμβάνοντας ὑπόψη τά «ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται λαθραῖα στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας» καί ἀναζητώντας τήν ἑρμηνεία τῶν κοινοτικῶν κανονισμῶν σχετικά μέ τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, κάνει μιά ὑπόθεση γιά εἰσαγωγή πού ἔχει προέλευση ἀπό κράτος μή μέλος. Στήν περίπτωσή μας ἡ ἡρωίνη εἶχε εἰσαχθεῖ στή Γερμανία ἀπό τά σύνορα μέ τήν Ὁλλανδία, ἀλλά προφανῶς προερχόταν ἀπό κράτος μή μέλος τῆς Κοινότητας. Συνεπῶς οἱ διατάξεις τῆς συνθήκης ΕΟΚ σχετικά μέ τήν τελωνειακή ἕνωση πού ἐνδιαφέρουν γιά τό θέμα μας εἶναι αὐτές πού ρυθμίζουν τή θέση τῆς Κοινότητας ἔναντι τρίτων χωρῶν, δηλαδή τά ἄρθρα 18-29 καί ὄχι τά ἄρθρα 12-17, ἀντικείμενο τῶν ὁποίων εἶναι ἡ κατάργηση τῶν τελωνειακῶν δασμῶν γιά τά Κράτη μέλη.

Κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 9 παράγραφος 1, «Ἡ Κοινότης βασίζεται ἐπί τελωνειακῆς ἑνώσεως πού ἐκτείνεται στό σύνολο τῶν ἐμπορευματικῶν συναλλαγῶν καί περιλαμβάνει... τήν υἱοθέτηση Κοινοῦ Δασμολογίου στίς σχέσεις... μέ τίς τρίτες χῶρες». Ἐκτός ἀπό τήν ἀνάγκη θεσπίσεως ἑνός νέου δασμολογικοῦ καθεστῶτος — σύμφωνα μέ τόν τρόπο πού καθορίζεται στά ἄρθρα 19 ὡς 26 — ἔγινε αἰσθητή ἤδη ἀπό τήν ἀρχή ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως μιᾶς ἐναρμονισμένης τελωνειακῆς ρυθμίσεως: τοῦτο προκύπτει ἀπό τό ἄρθρο 27, πού προβλέπει τήν προσέγγιση τῶν νομοθετικῶν, κανονιστικῶν καί διοικητικῶν διατάξεων τελωνειακῆς φύσεως τῶν Κρατῶν μελῶν «κατά τό ἀναγκαῖο μέτρο» καί ὁρίζει σύντομη προθεσμία γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ (τή λήξη τοῦ πρώτου σταδίου). Σύμφωνα πάντα μέ τό ἄρθρο 27, ἡ Ἐπιτροπή ἔχει τήν ἐξουσία νά ἀπευθύνει στά Κράτη μέλη «ὅλες τίς κατάλληλες γιά τό σκοπό αὐτό συστάσεις».

Σέ σχέση μέ τόν ἀνωτέρω κανόνα παρατηρῶ ὅτι αὐτός προσδιορίζει κατά τρόπο ἀρκετά ἀόριστο τήν ἔκταση πού προορίζεται νά λάβει ἡ προσέγγιση καί δέ θεσπίζει κανένα τύπο παρεμβάσεως τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων πού νά ἔχει ὑποχρεωτική δύναμη. Στήν περίπτωση αὐτή οἱ ὁδηγίες ἐναρμονίσεως στόν τελωνειακό τομέα ἐκδόθηκαν δυνάμει τοῦ γενικοῦ κανόνα τοῦ ἄρθρου 100 τῆς συνθήκης, ἐνῶ ἡ χρήση κανονιστικῶν θεσπισμάτων ἔχει καταστεῖ δυνατή μόνο βάσει τοῦ ἄρθρου 235. Ἐξάλλου, ἄν καί ἔχει περάσει ἀρκετός καιρός ἀπό τή λήξη τῆς προθεσμίας πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 27, ἡ προσέγγιση τῶν ἐθνικῶν διατάξεων δέν ἔχει πραγματοποιηθεῖ κατά τό ἀντικειμενικά ἀναγκαῖο μέτρο: αὐτό φαίνεται καί ἀπό τό γεγονός ὅτι τό 1979 ἡ Ἐπιτροπή προετοίμασε ἕνα νέο «πολυετές πρόγραμμα γιά τήν πραγματοποίηση τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως» (πού δημοσιεύτηκε στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῶν Κοινοτήτων ἀριθ. C 84 τῆς 31ης Μαρτίου 1979), στό ὁποῖο μεταξύ ἄλλων δηλώνεται: «Ὁ τελικός ἀντικειμενικός σκοπός τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως εἶναι ἡ δημιουργία τῶν προϋποθέσεων ἀπό τίς ὁποῖες ἐξαρτᾶται ἡ συγχώνευση τῶν ἐθνικῶν ἀγορῶν σέ μία μοναδική ἀγορά καί ἡ κατάργηση τῶν ἐσωτερικῶν συνόρων. Οἱ προϋποθέσεις αὐτές δέν περιορίζονται στήν καθιέρωση ἑνός Κοινοῦ Δασμολογίου καί στόν καθορισμό ὁρισμένων βασικῶν ἀρχῶν..., ἀλλά *πρέπει νά συγκε-*

χρισμενοποιηθοῦν μέ τή θέσπιση μιᾶς πλήρους, ὁμοιόμορφης καί ἀποτελεσματικῆς νομοθεσίας, ἱκανῆς νά ἐξασφαλίσει τήν ὁμοιογένεια τοῦ καθεστῶτος τῶν συναλλαγῶν μεταξύ τῆς Κοινότητας καί τῶν τρίτων χωρῶν καί νά δημιουργήσει ἔτσι τίς προϋποθέσεις γιά νά μποροῦν τά ἐμπορεύματα νά κυκλοφοροῦν στό ἐσωτερικό τῆς Κοινότητας μέ τούς ἴδιους ὅρους ὑπό τούς ὁποίους κυκλοφοροῦν στό ἐσωτερικό τῶν ἐθνικῶν ἀγορῶν». Μέ τή σειρά του τό πρόγραμμα τοῦ 1980 γιά τήν πραγματοποίηση τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως (δημοσιεύτηκε στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα ἀριθ. C 44 τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1980) προανάγγειλε τήν πρόθεση τῆς Ἐπιτροπῆς νά διαβιβάσει στό Συμβούλιο «γιά τίς τελωνειακές διατάξεις πού μέχρι σήμερα περιλαμβάνονται μόνο σέ πράξεις ἐσωτερικοῦ δικαίου, προτάσεις σχετικά μέ τίς βασικές κοινοτικές ἀρχές πού θά ἀντικαταστήσουν ἐκεῖνες πού περιέχονται στίς πράξεις ἐσωτερικοῦ δικαίου» (παράγραφος 3).

Ὅπως ἔχουν τά πράγματα, δέν προκαλεῖ ἔκπληξη τό γεγονός ὅτι μερικοί τομεῖς τελωνειακῆς φύσεως συνεχίζουν νά ρυθμίζονται σέ κάθε Κράτος μέλος ἀπό ἐθνικούς κανόνες πού δέν εἶναι ἐναρμονισμένοι μέ αὐτούς πού ἰσχύουν στά ἄλλα Κράτη μέλη. Θά ἦταν ἀνακριβές νά γίνεται λόγος σέ τέτοιες περιπτώσεις γιά κενά τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἐδῶ δέν πρόκειται γιά θέμα, ἡ ρύθμιση τοῦ ὁποίου ἔχει ὁλοκληρωτικά ἀνατεθεῖ στόν κοινοτικό νομοθέτη, ἀλλά ἀντίθετα γιά θέμα πού διέπεται ἀκόμα ἀπό τίς ἐθνικές διατάξεις καί γιά τό ὁποῖο ἀναμένεται εὐρύτερη καί πληρέστερη ἐναρμόνιση αὐτῶν τῶν διατάξεων. Εἶναι λοιπόν δυνατό μερικές πλευρές τῶν τελωνειακῶν δραστηριοτήτων νά ρυθμίζονται ἀπό ἐθνικούς κανόνες πού διαφέρουν ἀπό κράτος σέ κράτος, παρά τόν κίνδυνο κάτι τέτοιο νά ἀποτελεῖ ἐμπόδιο στήν πλήρη πραγματοποίηση τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως.

3. Ἕνας τομέας στόν ὁποῖο δέν ἔχει ἀκόμα ἐπιτευχθεῖ ἡ ἐναρμόνιση τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν εἶναι οἱ λόγοι ἀποσβέσεως τῶν τελωνειακῶν ὀφειλῶν. Στίς 25 Ἰουνίου 1979 τό Συμβούλιο ἐξέδωσε τήν ὁδηγία 79/623, περί ἐναρμονίσεως τῶν νομοθετικῶν, κανονιστικῶν καί διοικητικῶν διατάξεων σχετικά μέ τίς τελωνειακές ὀφειλές, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει νά ἑνοποιήσει μέχρι ὁρισμένο σημεῖο καί τό σύστημα τῶν λόγων ἀποσβέσεως. Ἡ προθεσμία ὅμως πού χορηγήθηκε στά Κράτη μέλη γιά νά συμμορφωθοῦν μέ τίς ὑποχρεώσεις πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ὁδηγία λήγει μόνο τήν 1η Ἰανουαρίου 1982. Σχετικά μέ τό πρόβλημα πού συζητᾶμε εἶναι ἐνδιαφέρον νά ἀναφέρουμε τήν ἔνατη αἰτιολογική σκέψη τοῦ προοιμίου τῆς ὁδηγίας αὐτῆς, ὅπου ἀναφέρεται μεταξύ ἄλλων ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο «νά προσδιοριστοῦν μέ ἀκρίβεια οἱ περιστάσεις ὑπό τίς ὁποῖες εἶναι δυνατό νά μή δημιουργηθεῖ ἤ νά ἀποσβεσθεῖ ἡ τελωνειακή ὀφειλή» καί γίνεται δεκτή ἡ ἰδέα ὅτι «οἱ λόγοι τῆς ἀποσβέσεως αὐτῆς πρέπει νά θεμελιώνονται στή διαπίστωση ὅτι τά ἐμπορεύματα δέν ἔχουν χρησιμοποιηθεῖ γιά τόν οἰκονομικό σκοπό βάσει τοῦ ὁποίου ἐπιβάλλονται οἱ δασμοί». Σύμφωνα μέ τή λογική αὐτή προστίθεται στούς λόγους ἀποσβέσεως τῆς τελωνειακῆς ὀφειλῆς κατά τήν εἰσαγωγή καί ἡ καταστροφή, κατόπιν διαταγῆς τῆς ἀρχῆς, τοῦ ἐμπορεύματος πού δηλώθηκε γιά νά εἰσέλθει στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία, πρίν ἐπιτραπεῖ ἡ ἔξοδός του ἀπό τό χῶρο τοῦ τελωνείου (ἄρθρο 9 παράγραφος 2 ψηφίο α).

Τό ἴδιο τό γεγονός ὅτι μόλις πρόσφατα υἱοθετήθηκε μιά κοινοτική κανονιστική πράξη σχετικά μέ τή ρύθμιση τῆς ἀποσβέσεως τῆς τελωνειακῆς ὀφειλῆς πείθει ὅτι μέχρι τή θέση σέ ἐφαρμογή τῆς παραπάνω ὁδηγίας ἀπό τά κράτη συνεχίζουν νά ἰσχύουν σ' αὐτό τό θέμα οἱ ἤδη ὑπάρχοντες κανόνες ἐσωτερικοῦ δικαίου. Πρέπει λοιπόν νά θεωρηθεῖ ὅτι συμβιβάζεται μέ τούς κανόνες τῆς συνθήκης περί τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως ἡ ρύθμιση Κράτους μέλους πού ἐπιτρέπει τή διατήρηση τῆς τελωνειακῆς ὀφειλῆς σέ καθορισμένη

περίπτωση (δήμευση καί καταστροφή τοῦ ἐμπορεύματος κατόπιν διαταγῆς τῆς ἀρχῆς), ἄν καί οἱ νομοθεσίες ὅλων τῶν ἄλλων Κρατῶν μελῶν προβλέπουν ὅτι στήν ἴδια περίπτωση ἡ ὀφειλή αὐτή δέ γεννιέται ἤ ἀποσβένεται.

Δέ νομίζω ὅτι μπορεῖ νά γίνει ἐπίκληση γενικῶν ἀρχῶν τοῦ κοινοτιοῦ δικαίου κατά τῆς ἀνωτέρω θέσεως. Ὁ δικαστής τῆς οὐσίας θεώρησε πιθανῶς ὅτι παρουσιάστηκε ἡ εὐκαιρία μιᾶς πλήρους ἐξομοιώσεως τῆς μεταχειρίσεως τῶν εἰσαγωγέων, ὅταν ὑπέδειξε τό ἀσυμβίβαστο τῆς διαφορετικῆς γερμανικῆς ρυθμίσεως σέ σχέση μέ τά ἄλλα Κράτη μέλη. Εἴδαμε ὅμως ὅτι τό σύνολο τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν στόν τομέα τῆς τελωνειακῆς ἑνώσεως ἐπιτρέπει προσωρινά τήν ὕπαρξη διαφορῶν μεταξύ τῶν ἐθνικῶν τελωνειακῶν καθεστώτων. Καί εἶναι ἀναπόφευκτο ὅτι οἱ διαφορές αὐτές προκαλοῦν ἀνισότητα στή μεταχείριση τῶν εἰσαγωγέων ἐμπορευμάτων προελεύσεως τρίτων χωρῶν ἀνάλογα μέ τή χώρα μέλος στήν ὁποία προβαίνουν σέ ἐκτελωνισμό. Πρέπει λοιπόν, κατά τή γνώμη μου, νά ἀποκλειστεῖ ἡ δυνατότητα νά ἀναφερόμαστε σέ μιά γενική ἀρχή ἰσότητας στή μεταχείριση τῶν εἰσαγωγέων, ἡ ὁποία ἐκτείνεται σ' ὅλα τά θέματα τελωνειακῆς φύσεως: ἡ ἰσότητα ὑπάρχει στά ὅρια στά ὁποῖα ὑπάρχει μιά κοινοτική τελωνειακή ρύθμιση. Αὐτό καταφαίνεται καί ἀπό τό κείμενο τοῦ ὄγδοου σημείου τοῦ προοιμίου τοῦ κανονισμοῦ 803/68 περί τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, τό ὁποῖο ἀναφέρει μεταξύ τῶν εἰδικῶν σκοπῶν του καί «τήν ἐξασφάλιση ἴσης μεταχειρίσεως γιά τούς εἰσαγωγεῖς *ὅσον ἀφορᾶ τήν εἴσπραξη τῶν δασμῶν πού προβλέπονται στό Κοινό Δασμολόγιο*». Προσθέτω ὅτι ὅταν τό Δικαστήριό μας εἶχε τήν εὐκαιρία νά κρίνει μιά ὑπόθεση πού ἀφοροῦσε τήν ἰσότητα μεταχειρίσεως τῶν εἰσαγωγέων (ἀναφέρομαι στήν πρόσφατη ὑπόθεση 735/79, Gedelfi γιά τήν ὁποία ἐκδόθηκε ἀπόφαση στίς 3 Ἰουνίου 1980) περιορίστηκε νά ἀναγνωρίσει στό «ἐνιαῖο καθεστώς τῶν συναλλαγῶν μέ τίς τρίτες χῶρες», «ἕναν ἀπό τούς θεμελιώδεις *στόχους* τῆς κοινῆς ἀγορᾶς», καί «ἕναν ἀπό τούς οὐσιώδεις σκοπούς τοῦ κανονισμοῦ 516/77» καί χρησιμοποίησε ἀργότερα τό σκοπό αὐτό ὡς στοιχεῖο τῆς ἑρμηνείας τοῦ κανονισμοῦ. Ἡ θέση αὐτή μοῦ φαίνεται σημαντική, κατά τό μέτρο πού ἀναγνωρίζει στήν ἰσότητα μεταχειρίσεως τῶν εἰσαγωγέων τή σημασία ἑνός σκοποῦ — πού ἐπιδιώκει ἑαθμιαῖα τό κοινοτικό δίκαιο — καί ὄχι μιᾶς γενικῆς ἀρχῆς.

Ὅσον ἀφορᾶ ἄλλωστε τή δυνατότητα ἐξυψώσεως σέ ἀρχή τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου τοῦ δεσμοῦ μεταξύ τελωνειακῆς ὀφειλῆς καί πραγματικοῦ οἰκονομικοῦ προορισμοῦ τοῦ εἰσαγόμενου ἐμπορεύματος, πιστεύω ὅτι αὐτό παραμένει μιά ἀφηρημένη ὑπόθεση. Μόνο ἡ ὁδηγία 79/623, πού μνημόνευσα παραπάνω, δέχτηκε, ὅπως ἀνέφερα, τό κριτήριο σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἡ τελωνειακή ὀφειλή πρέπει νά θεωρεῖται ἀποσβεσθείσα ὅταν τό ἐμπόρευμα δέν ἔχει χρησιμοποιηθεῖ γιά τό συγκεκριμένο οἰκονομικό σκοπό, μέ ἑάση τόν ὁποῖο ἐπιβάλλονται οἱ δασμοί. Αὐτό ὅμως δέ μᾶς ἐπιτρέπει μέ κανένα τρόπο νά δεχτοῦμε ὅτι ὁ κοινοτικός νομοθέτης ἐφήρμοσε μιά γενική ἀρχή: ἀκόμα μιά φορά ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι εἰσήγαγε κανόνες ἐν ὄψει ἑνός καθορισμένου στόχου.

4. Στό τελικό τμῆμα ζητήματος πού μᾶς ἀπασχολεῖ, ὁ γερμανός δικαστής ρωτᾶ ἄν ἡ εἴσπραξη δασμῶν σέ ἕνα μόνο Κράτος μέλος γιά τήν εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων πού δημεύονται καί ἀργότερα καταστρέφονται κατόπιν διαταγῆς τῆς ἁρμόδιας ἀρχῆς ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τό ἄρθρο 7 τῆς συνθήκης. Εἶναι γνωστό ὅτι τό ἄρθρο αὐτό ἀπαγορεύει «κάθε διάκριση λόγω ἰθαγένειας». Εἶναι λοιπόν προφανές ὅτι στήν περίπτωσή μας δέ σημειώνεται καμιά διάκριση μεταξύ τῶν εἰσαγωγέων, ἀπό τήν

ἄποψη τοῦ Κράτους μέλους πού εἰσπράττει τό δασμό καί διατάζει συγχρόνως τήν καταστροφή τοῦ ἐμπορεύματος. Τό πρόβλημα εἶναι ἡ διαφορετική μεταχείριση τῶν εἰσαγωγέων ἀνάλογα μέ τό Κράτος μέλος στό ὁποῖο γίνεται ὁ ἐκτελωνισμός, πράγμα πού δέν ἔχει ὅμως καμιά σχέση μέ τόν κανόνα τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου 7.

5. Ἂς περάσουμε τώρα στήν ἐξέταση τῶν ἐρωτημάτων πού διατυπώνονται στήν πρώτη διάταξη τοῦ Finanzgericht τοῦ Ἀμβούργου, τά ὁποῖα ἀφοροῦν πρίν ἀπ' ὅλα τό πρόβλημα τῆς δυνατότητας ἐφαρμογῆς τῶν κοινοτικῶν κανόνων περί τῆς δασμολογητέας ἀξίας στά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται λαθραῖα στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας καί κατά δεύτερο λόγο τόν τρόπο προσδιορισμοῦ τῆς ἐν λόγω ἀξίας μέ βάση τήν ἴδια κατηγορία τῶν ἐμπορευμάτων.

Ὅσον ἀφορᾶ τό πρῶτο σημεῖο, εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 803/68 καί τῶν κανονισμῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα καί ἐφαρμόζονται καί γιά τά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται παράνομα στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας.

Ὑπέρ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς συνηγορεῖ κυρίως ἡ σκέψη ὅτι οὔτε ἡ συνθήκη οὔτε τό παράγωγο δίκαιο περιορίζουν τήν ἔκταση τῆς λειτουργίας τοῦ Κοινοῦ Δασμολογίου στά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται νόμιμα. Αὐτό πού ἰσχύει γιά τό Κοινό Δασμολόγιο πρέπει νά ἰσχύει καί γιά τίς διατάξεις πού ἀποτελοῦν τά μέσα γιά τήν ἐφαρμογή του καί ἰδιαίτερα γιά τόν παραπάνω κανονισμό 803/68, ἡ τελευταία αἰτιολογική σκέψη τοῦ προοιμίου τοῦ ὁποίου διακηρύσσει ὅτι «εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐξασφάλιση τῆς ὁμοιόμορφης ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ στίς εἰσαγωγές *ὅλων τῶν ἐμπορευμάτων*». Χωρίς νά θέλω νά ὑπερβάλω τή σημασία τῆς διατυπώσεως αὐτῆς, μοῦ φαίνεται ὅτι, ἀφοῦ λείπουν ἀπό τό κείμενο ἐνδείξεις πού νά ἀποκλείουν ἀπό τό δασμολόγιο τά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται παράνομα, ἡ εἰσαγωγή τους πρέπει ἀναγκαῖα νά διέπεται ἀπό τό κοινοτικό τελωνειακό καθεστώς, στό ὁποῖο περιλαμβάνονται καί οἱ κανόνες περί τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δασμολογητέας ἀξίας, ἀρκεῖ νά εἶναι ἀντικειμενικά δυνατό νά ἐφαρμοστοῦν. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ κανόνες αὐτοί γενικά (τουλάχιστον μέχρι τήν ὁδηγία 79/623) φαίνεται νά στηρίζονται στήν προϋπόθεση ὅτι πρόκειται γιά νόμιμες ἐμπορικές ἐργασίες. Στόν κανονισμό 375/69 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1969 ρυθμίζεται πράγματι ἡ δήλωση πού πρέπει νά παραδώσει ὁ εἰσαγωγέας στίς τελωνειακές ἀρχές καί ἡ ὁποία λαμβάνεται ὑπόψη γιά τόν καθορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων. Ἀλλά μοῦ φαίνεται λογικό νά δεχτοῦμε ὅτι ἡ παράγωγη ρύθμιση διαμορφώθηκε μέ βάση τόν κανονικό τρόπο διεξαγωγῆς τῶν ἐμπορικῶν δραστηριοτήτων: αὐτό μπορεῖ νά ἐξηγήσει γιατί δέν ἐξετάζεται ρητά ἡ περίπτωση αὐτῶν πού ἀσκοῦν παράνομες δραστηριότητες. Ὁπωσδήποτε δέ νομίζω ὅτι ἀρκεῖ νά ἀναφερθοῦμε στή διαμόρφωση τῆς ρυθμίσεως περί τῆς δασμολογητέας ἀξίας γιά νά ἀποκλείσουμε ἀπό τό πεδίο ἐφαρμογῆς της τά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται λαθραῖα.

Ἡ ἄποψη πού δέχομαι ἔχει φυσικά δύο ὅρια. Πρῶτα, πρέπει νά πρόκειται γιά ἐμπορεύματα πού προβλέπονται ἀπό τό Κοινό Δασμολόγιο (στήν περίπτωσή μας ἡ ἠρωίνη ἀνήκει σ' αὐτή τήν κατηγορία). Δεύτερο, δέν μποροῦν νά ἐφαρμοστοῦν, γιά λόγους ἀντικειμενικούς, οἱ κοινοτικοί κανόνες πού προϋποθέτουν ὅτι ἡ εἰσαγωγή (ἤ ἡ ἐξαγωγή) διενεργήθηκε νόμιμα, καί ἰδιαίτερα — ὅπως σωστά βεβαιώνει καί ὁ ἴδιος ὁ δικαστής τῆς οὐσίας — οἱ διατάξεις πού προϋποθέτουν τήν κανονική δήλωση τῶν ἐμπορευμάτων στό τελωνεῖο.

6. Ἐφ' ὅσον γίνει δεκτό ὅτι ὁ κανονισμός 803/68 μπορεῖ νά ἐφαρμοστεῖ κατ' ἀρχήν καί στά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται παρά-

νομα στόν τελωνειακό χῶρο τῆς Κοινότητας, ἀπομένει νά δοῦμε ἄν ὁ χρόνος καί ὁ τόπος τῆς εἰσαγωγῆς μποροῦν νά προσδιοριστοῦν μέ βάση τίς διατάξεις τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ.

Ὅσον ἀφορᾶ τό χρονικό σημεῖο προσδιορισμοῦ τῆς δασμολογητέας ἀξίας, τό ἄρθρο 5 τοῦ κανονισμοῦ 803/68 περιέχει δύο γενικές διατάξεις πού ἔχουν διατυπωθεῖ μέ τήν προϋπόθεση ὅτι πρόκειται γιά νόμιμους τρόπους εἰσαγωγῆς (ἤ ἐξαγωγῆς). Στό ψηφίο α γίνεται ἀναφορά πράγματι στήν ἡμερομηνία ὑποβολῆς στήν τελωνειακή ὑπηρεσία τῆς δηλώσεως, μέ τήν ὁποία αὐτός πού ἀσκεῖ οἰκονομική δραστηριότημα δηλώνει τή βούληση νά διαθέτει τά ἐμπορεύματα στήν κατανάλωση, ἐνῶ στό ψηφίο β στό χρονικό σημεῖο πού καθορίζεται ἀπό ἕνα κοινοτικό ὄργανο καί ἀπό τά Κράτη μέλη γιά τή διάθεση στήν κατανάλωση σύμφωνα μέ διαφορετικό τελωνειακό καθεστώς. Οἱ διατάξεις αὐτές, πού ἀφοροῦν κανονικό ἐκτελωνισμό, δέν μποροῦν νά ἐφαρμοστοῦν σέ ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται παράνομα. Γι' αὐτό, γιά νά ἐξατομικευτεῖ τό χρονικό σημεῖο τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν τελευταίων αὐτῶν ἐμπορευμάτων, θά πρέπει νά ἐφαρμοστεῖ ἡ ἐθνική ρύθμιση κάθε Κράτους μέλους.

Κρίνεται σκόπιμο νά σημειωθεῖ ὅτι πρόσφατα ἡ ὁδηγία 79/623, πού ἀνέφερα παραπάνω, θεσπίζοντας τήν προσέγγιση τῶν νομοθεσιῶν ὡς πρός τή γέννηση τῆς τελωνειακῆς ὀφειλῆς, ρύθμισε καί τό χρονικό σημεῖο κατά τό ὁποῖο θεωρεῖται ὅτι γεννιέται ἡ τελωνειακή ὀφειλή κατά τήν εἰσαγωγή (ἄρθρο 3) καί τό χρονικό σημεῖο πού πρέπει νά λαμβάνεται ὑπόψη γιά τόν προσδιορισμό τοῦ ποσοῦ τῆς ὀφειλῆς αὐτῆς (ἄρθρο 7). Στό πλαίσιο τῆς ἀνωτέρω ὁδηγίας τό πρόβλημα ἔχει ἐπιλυθεῖ καί γιά τίς παράνομες εἰσαγωγές, ἀφοῦ ὁρίζεται ὅτι γι' αὐτές ἡ ὀφειλή γεννιέται λόγω τῆς «εἰσαγωγῆς στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας ἐμπορεύματος πού ὑπόκειται στήν καταβολή εἰσαγωγικῶν δασμῶν» (ἄρθρο 2 ψηφίο 6) καί ὅτι τό χρονικό σημεῖο κατά τό ὁποῖο θεωρεῖται ὅτι τό χρονικό σημεῖο κατά τό ὁποῖο θεωρεῖται ὅτι γεννιέται ἡ ὀφειλή ἀντιστοιχεῖ ... «στό χρονικό σημεῖο τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμπορεύματος στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας» (ἄρθρο 3 ψηφίο 6). Ἤδη γνωρίζουμε ὅτι οἱ διατάξεις αὐτές δέν μποροῦν νά ἐφαρμοστοῦν, *ratione temporis,* στήν παρούσα ὑπόθεση. Εἶναι ὅμως χρήσιμο νά τίς ὑπενθυμίσουμε, γιατί δείχουν ὅτι πρίν τή θέσπισή τους τό ζήτημα δέ ρυθμιζόταν σέ κοινοτικό ἐπίπεδο καί ἐπομένως εἶχε ἀφεθεῖ ὁλοκληρωτικά στίς ἐθνικές νομοθεσίες, ἐν ἀναμονῆ τῆς ἐναρμονίσεως.

Ὅσον ἀφορᾶ τώρα τόν τόπο πού πρέπει νά ληφθεῖ ὑπόψη γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας, φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατό νά υἱοθετηθεῖ τό κριτήριο τοῦ τόπου εἰσαγωγῆς στό κοινοτικό τελωνειακό ἔδαφος, ἀνεξάρτητα ἀπό τό γεγονός τῆς νόμιμης ἤ παράνομης εἰσαγωγῆς τῶν ἐμπορευμάτων. Ἐπομένως ἀκόμα καί γιά τά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται παράνομα μποροῦν νά ἐφαρμόζονται οἱ σχετικές διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 803/68, κατά τό μέτρο πού δέν προϋποθέτουν τήν τήρηση καθορισμένων νόμιμων διατυπώσεων.

7. Τό τελευταῖο πρόβλημα πού θέτει ὁ γερμανός δικαστής ἀφορᾶ τήν ἐξατομίκευση τῶν προσώπων πού ἔχουν τήν ὑποχρέωση νά παρέχουν στίς ἐθνικές τελωνειακές ἀρχές τίς ἀναγκαῖες πληροφορίες γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων. Οἱ κανονισμοί τῆς Ἐπιτροπῆς 375/69 τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1969 καί 1343/75 τῆς 26ης Μαΐου 1975 καθορίζουν ὅτι ὁ εἰσαγωγέας ὑποβάλει στίς τελωνειακές ἀρχές δήλωση πού περιέχει τά στοιχεῖα τά σχετικά μέ τή δασμολογητέα ἀξία τῶν ἐμπορευμάτων καί παραδίδει στίς ἴδιες ἀρχές τά στοιχεῖα τῆς σχετικῆς συμβάσεως, πάντα γιά τόν προσδιορισμό τῆς ἀξίας αὐτῆς. Ὁ γερμανός δικαστής ρωτᾶ ἄν οἱ διατάξεις αὐτές ἐφαρμόζονται ὡς πρός ὁποιονδήποτε ἀγοραστή, στό κοινοτικό τελωνειακό ἔδαφος, ἐμπορευμάτων πού ἔχουν εἰσαχθεῖ παράνομα — μέ συνέπεια

όποιοσδήποτε ἀγοράσει τό ἐμπόρευμα ἀπό τόν εἰσαγωγέα ἤ ἕνα μεταγενέστερο μεσάζοντα νά ἔχει τήν ὑποχρέωση νά παρέχει πληροφορίες στίς ἀρχές γιά τήν τιμή πού πλήρωσε — ἤ ἄν, σύμφωνα μέ τίς ἀρχές πού περιέχονται στόν κανονισμό 803/68, οἱ ἐθνικές ἀρχές ἔχουν τήν ὑποχρέωση νά προσδιορίζουν τή δασμολογητέα ἀξία μέ βάση τήν τιμή πού πλήρωσε ὁ πρῶτος ἀγοραστής πού εἶναι ἐγκαταστημένος στό ἔδαφος τῆς Κοινότητας.

Μοῦ φαίνεται ὅτι τόσο ὁ κανονισμός 375/69 ὅσο καί ὁ κανονισμός 1345/75 ἐφαρμόζονται μόνο στίς νόμιμες εἰσαγωγές: οἱ κανονισμοί αὐτοί προβλέπουν πράγματι τήν τήρηση μιᾶς σειρᾶς διαδικαστικῶν διατυπώσεων πού εἶναι δυνατή μόνο στά πλαίσια κανονικῶν ἐμπορικῶν δραστηριοτήτων. Ἀπό αὐτό προκύπτει ὅτι οἱ παραπάνω κανονισμοί δέν μποροῦν νά ἐφαρμοστοῦν καί στίς παράνομες εἰσαγωγές. Ἐν τούτοις ἡ ὑποχρέωση παροχῆς πληροφοριῶν γιά τήν ἀξία προϊόντων ὑφίσταται καί γιά τόν παράνομο εἰσαγωγέα καί γενικά γιά ὁποιονδήποτε ἀγοράζει ἐμπορεύματα πού εἰσάχθηκαν λαθραῖα: τό ἄρθρο 14α τοῦ κανονισμοῦ 803/68 (πού τέθηκε σέ ἰσχύ μέ τόν κανονισμό 338/75 τῆς 10ης Φεβρουαρίου 1975) ὁρίζει πράγματι στήν παράγραφο 1 ὅτι «γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας καί μέ τήν ἐπιφύλαξη τῶν ἐθνικῶν διατάξεων πού ἀπονέμουν στίς τελωνειακές ἀρχές τῶν Κρατῶν μελῶν περισσότερο ἐκτεταμένες ἁρμοδιότητες, κάθε ἄτομο ἤ ἐπιχείρηση πού ἐνδιαφέρεται ἄμεσα ἤ ἔμμεσα γιά τίς σχετικές εἰσαγωγικές δραστηριότητες θά ἐφοδιάζει τίς ἀρχές αὐτές ... μέ ὅλα τά ἀναγκαῖα ἔγγραφα καί πληροφορίες».

Ἀναμφίβολα εἶναι δύσκολο ἐκεῖνος πού ἀποκτᾶ λαθραῖα ἐμπορεύματα νά δίνει πληροφορίες στίς ἀρχές, ἄν λάβουμε ὑπόψη τίς συνέπειες ἀκόμη καί ποινικές πού μπορεῖ νά ἔχει μιά τέτοια ὁμολογία. Ἔτσι ἡ ἐθνική ἀρχή, γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν, θά ὑποχρεώνεται τίς περισσότερες φορές νά προσφεύγει σέ ἄλλες μεθόδους ἐξακριβώσεως καί ἰδίως στή συγκριτική μέθοδο.

Ἄν πρόκειται, ὅπως στήν περίπτωσή μας, γιά ἐμπορεύματα πού ὄχι μόνο εἰσάχθηκαν λαθραῖα, ἀλλά καί δέν μποροῦν νά διατεθοῦν ἐλεύθερα στό ἐμπόριο, ὁ προσδιορισμός τῆς κανονικῆς ἀξίας τους θά ἀντιμετωπίσει ἕνα ἐπιπλέον ἐμπόδιο, ἀφοῦ θά πρέπει νά γίνει ἀναφορά στίς τιμές πού συνηθίζονται σέ μία παράνομη ἀγορά. Ἐν τούτοις οἱ διαπιστώσεις πού βασίζονται στίς τιμές αὐτές εἶναι πιό συχνές ἀπό ὅ,τι θά μποροῦσε κανείς νά φανταστεῖ καί δέ γίνονται μόνο ἀπό τίς τελωνειακές ἀρχές τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας (ἄν καί αὐτές εἶναι οἱ μόνες πού προβαίνουν στόν προσδιορισμό αὐτό καί στήν περίπτωση τῆς δημεύσεως τοῦ ἐμπορεύματος, στά πλαίσια τῆς πληρωμῆς τοῦ δασμοῦ). Πράγματι, σέ ἄλλες νομικές ρυθμίσεις ἡ ποινική κύρωση γιά τό ἀδίκημα τῆς λαθρεμπορίας ἐπιμετρᾶται μέ βάση τούς διαφυγόντες τελωνειακούς δασμούς. Μπορῶ γιά παράδειγμα νά ἀναφέρω τό ἄρθρο 282 τοῦ ἰταλικοῦ διατάγματος (D.P.P.) 43 τῆς 23ης Ἰανουαρίου 1973, πού περιέχει μιά τέτοια διάταξη. Αὐτό σημαίνει ὅτι δέν εἶναι ἐξαιρετικές οἱ καταστάσεις στίς ὁποῖες πρέπει νά ἐξατομικευτεῖ ἡ δασμολογητέα ἀξία ἀκόμα καί ὅταν τά ἐμπορεύματα δημεύονται ἤ καταστρέφονται, καί δείχνει — κατά τή γνώμη μου — τήν πρακτική σημασία τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀξίας ἀκόμα καί ὅταν ἀπαιτεῖται ἀναφορά σέ παράνομη ἀγορά.

8. Γιά ὅλους τούς λόγους πού ἀνέπτυξα μέχρις ἐδῶ προτείνω ὅπως τό Δικαστήριο ἀπαντήσει ὡς ἑξῆς στά ἐρωτήματα πού ἔθεσε τό Finanzgericht τοῦ Ἀμβούργου μέ διατάξεις τῆς 15ης Ἰανουαρίου καί τῆς 8ης Ἰουλίου 1980:

α) Κράτος μέλος ἔχει τήν εὐχέρεια νά εἰσπράττει δασμούς γιά τά ναρκωτικά πού εἰσάγονται λαθραῖα καί στή συνέχεια καταστρέφονται, ἀκόμα καί ἄν τά ἄλλα Κράτη μέλη δέν εἰσπράττουν δασμούς γιά τέτοιου εἴδους εἰσαγωγές. Ἡ εὐχέρεια αὐτή δέν ἔρχεται σέ ἀντίθεση οὔτε μέ τίς διατάξεις τῆς συνθήκης ΕΟΚ σχετικά μέ τήν τελωνειακή ἕνωση οὔτε μέ τό ἄρθρο 7 τῆς ἴδιας συνθήκης.

6) Οἱ κανόνες τοῦ κοινοτικοῦ δακαίου σχετικά μέ τή δασμολογητέα ἀξία ἐφαρμόζονται γενικά σ' ὅλα τά ἐμπορεύματα γιά τά ὁποῖα τό Κοινό Δασμολόγιο προβλέπει τήν εἴσπραξη δασμῶν, ἀκόμα καί σ' αὐτά πού εἰσάγονται παράνομα στόν τελωνειακό χῶρο τῆς Κοινότητας. Ἐξαιροῦνται πάντως ἐκεῖνοι οἱ κανόνες τό περιεχόμενο τῶν ὁποίων σαφῶς προϋποθέτει ὅτι ἡ εἰσαγωγή ἤ ἡ ἐξαγωγή τῶν ἐμπορευμάτων ἔγινε μέ νόμιμο τρόπο καί οἱ ὁποῖοι δέν ἐφαρμόζονται στήν περίπτωση τῶν ἐμπορευμάτων πού εἰσάγονται ἤ ἐξάγονται παράνομα.

γ) Οἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 803/68 τοῦ Συμβουλίου δέν ἐφαρμόζονται ὅταν πρόκειται γιά τόν καθορισμό τοῦ χρονικοῦ σημείου πού πρέπει νά λαμβάνεται ὑπόψη γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων πού εἰσάγονται παράνομα στόν τελωνειακό χῶρο τῆς Κοινότητας. Τό χρονικό σημεῖο αὐτό πρέπει λοιπόν νά ἐξατομικεύεται μέ βάση τό ἐθνικό δίκαιο. Οἱ διατάξεις τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ, πού καθορίζουν τόν τόπο πού πρέπει νά λαμβάνεται ὑπόψη γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων πού εἰσάγονται στόν τελωνειακό χῶρο τῆς Κοινότητας, ἰσχύουν καί γιά τά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται νόμιμα καί γιά αὐτά πού εἰσάγονται λαθραῖα, ἀρκεῖ νά μήν προϋποθέτουν σαφῶς τήν τήρηση ὁρισμένων νόμιμων διατυπώσεων.

δ) Οἱ διατάξεις τῶν κανονισμῶν 375/69 καί 1343/75 τῆς Ἐπιτροπῆς δέν ἐφαρμόζονται στά ἐμπορεύματα πού εἰσάγονται λαθραῖα στό τελωνειακό ἔδαφος τῆς Κοινότητας. Ἐν τούτοις, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 14α παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 803/68, οἱ τελωνειακές ἀρχές μποροῦν νά ἀπαιτήσουν τήν παροχή τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν γιά τόν προσδιορισμό τῆς δασμολογητέας ἀξίας ἀπό ὁποιονδήποτε ἀγοραστή τῶν σχετικῶν ἐμπορευμάτων, ἀπό τόν εἰσαγωγέα ἤ μεταγενέστερο μεσάζοντα, στό ἔδαφος τῆς Κοινότητας.